

Statistisk analys

Stig Forneng
 Avdelningen för statistik och analys

08-563 087 75
 stig.forneng@hsv.se
 www.hsv.se

20 november 2007

2007/8

Fler börjar studera vid universitet och högskolor igen

Preliminära uppgifter för innevarande hösttermin tyder på att antalet nya studenter ökar igen efter ett år med vikande nybörjartal. Enligt de preliminära uppgifterna, som omfattar ungefär 95 procent av höstens nybörjare, ökar antalet med cirka 5 procent jämfört med hösten 2006.

Inflödet av utländska studenter fortsätter att öka och de utländska studenterna svarar nu för drygt 20 procent av alla nya studenter vid universitet och högskolor, men även antalet svenska nybörjare har ökat. För dessa stannar dock ökningen vid knappt 5 procent, medan ökningen är cirka 10 procent för de utländska studenterna.

Det ökade inflödet av nya studenter innebär också att den tidigare minskningen av hela antalet studerande nu avstannar. För höstterminen pekar de preliminära uppgifterna på ett i stort oförändrat antal studenter jämfört med höstterminen 2006.

Det ökade inflödet av nya studenter under höstterminen 2007 avser framför allt unga studenter. Störst är ökningen bland de yngsta, 19-åringarna, vilket hänger samman med att årskullarna ökar. Litet längre upp i åldrarna svarar de utländska studenterna för en del av ökningen och här är de nya masterutbildningarna, som till stor del har lockat utländska studenter, en av förklaringarna. Av studenterna på masterprogrammen som startade – i relativt liten skala – för första gången hösten 2007 är hälften utländska studenter.

Nya studenter läsåren 2005/06, 2006/07 och preliminära uppgifter för hösten 2007

Uppgifterna för 2005/06 och 2006/07 är definitiva och avser hela läsåret. Uppgifterna för hösten är preliminära och avser förändringen av antalet nybörjare fram till den 15 oktober jämfört med motsvarande uppgifter för föregående hösttermin.

	2005/06	2006/07	Hösten 2007
Nybörjare	82 737	81 335	+ 5 %
Därav svenska studenter	67 589	66 088	+ 4 %
utländska studenter	15 148	15 247	+ 10 %

Anmärkning: Antalet utländska studenter approximeras här med antalet studenter utan svenskt personnummer.

Nyborjare vid universitet och hogskolor fram till den 15 oktober 2006 och 2007

Cirka 95 procent av de studenter som borjar pa hostterminen brukar borja fore den 15 oktober. Av inflodet av studenter under lasaret brukar nyborjarna fram till och med den 15 oktober svara for 70 procent. Uppgifterna ar preliminara.

Larosate	Nyborjare		Darav pa program		Forandring 06-07, %		Utlandska studenter,
	Ht 2006	Ht 2007	Ht 2006	Ht 2007	Alla	Program	%
Uppsala universitet	5 834	5 825	2 388	2 474	0	4	16
Lunds universitet	6 770	7 031	2 770	3 188	4	15	21
Goteborgs universitet	6 816	6 869	2 614	2 938	1	12	11
Stockholms universitet	6 906	7 494	1 559	2 004	9	29	10
Umea universitet	5 259	5 617	2 419	2 563	7	6	9
Linköpings universitet	4 895	5 472	3 090	3 477	12	13	17
Karolinska institutet	1 643	1 305	1 106	1 097	-21	-1	9
Kungl. Tekniska hogskolan	4 259	4 198	2 776	2 962	-1	7	31
Chalmers tekniska hogskola	2 678	2 905	2 210	2 342	8	6	22
Lulea tekniska universitet	2 307	2 460	1 427	1 473	7	3	11
Sveriges lantbruksuniversitet	1 357	1 511	899	968	11	8	19
Karlstads universitet	2 754	2 908	1 369	1 491	6	9	8
Mittuniversitetet	2 755	2 787	1 077	939	1	-13	4
Vaxjo universitet	3 072	3 637	1 537	1 705	18	11	14
Orebro universitet	3 138	3 402	1 731	1 919	8	11	6
Blekinge tekniska hogskola	2 624	1 856	1 084	1 133	-29	5	32
Hogskolan i Jonkoping	2 927	4 163	1 789	2 139	42	20	13
Hogskolan i Kalmar	2 548	2 948	1 357	1 298	16	-4	4
Malmö hogskola	4 481	5 065	2 532	2 945	13	16	6
Malardalens hogskola	2 678	2 599	1 416	1 167	-3	-18	16
Gymnastik- och idrottshogsk	105	120	99	111	14	12	5
Hogskolan i Boras	2 528	3 053	1 447	1 663	21	15	9
Hogskolan Dalarna	2 762	3 082	1 095	913	12	-17	14
Hogskolan pa Gotland	1 282	1 926	349	305	50	-13	4
Hogskolan i Gavle	2 732	2 462	1 155	1 088	-10	-6	11
Hogskolan i Halmstad	2 146	2 301	1 177	1 120	7	-5	13
Hogskolan Kristianstad	1 838	2 143	902	835	17	-7	8
Hogskolan i Skovde	1 722	1 929	1 001	1 113	12	11	10
Hogskolan Vast	1 906	2 377	1 035	1 067	25	3	3
Lararhogskolan i Stockholm	2 101	2 018	1 377	1 201	-4	-13	6
Sodertorns hogskola	2 502	2 562	1 152	1 329	2	15	6
Summa	95 171	101 002	48 096	50 942	6	6	13
För första gången vid universitet eller hogskola	58 641	61 781	35 386	37 933	5	7	21

Anmärkning 1: Uppgiften om antal nyborjare for respektive larosate innefattar studenter som tidigare varit vid något annat larosate i riket. Den nettouppgift som finns längst ner i tabellen avser antalet studenter som borjar sina första studier vid svenskt universitet eller svensk hogskola.

Anmärkning 2: De konstnärliga hogskolorna i Stockholm och specialhogskolorna for vardutbildning i Stockholm ingar inte i redovisningen.

Det relativt sett största nytillskottet av studenter redovisar Högskolan på Gotland, Högskolan i Jönköping och Högskolan Väst. För dessa handlar det om ökning med mellan 25 och 50 procent, men även flera andra högskolor redovisar ökning av antalet nybörjare som överstiger tio procent.

Bland universitetet redovisar flera tvåsiffriga procentuella ökning av antalet nybörjare. Det gäller Växjö universitet, Linköpings universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

De stora ökningarna i antal nya studenter vid några av lärosätena beror framför allt på en stark ökning av antalet studenter som börjat på fristående kurser, medan förändringarna i antal nybörjare på program är mycket mindre. När det gäller nybörjare på kurser kan det i många fall handla om korta kurser som inte följs av vidare studier. Det betyder i så fall att förändringen i utbildningsvolymen blir mycket mindre än förändringen i antal kursdeltagare.

Blekinge och KTH attraherar flest utländska studenter

Blekinge tekniska högskola och KTH i Stockholm är fortfarande de två lärosäten som attraherar (eller lyckas rekrytera) flest utländska studenter. De preliminära uppgifterna för hösten 2007 pekar mot att drygt 30 procent av de nytillkomna studenterna vid dessa lärosäten kommer från andra länder och de står därmed i en klass för sig, men vid många lärosäten kommer fler än tio procent av de nya studenterna från andra länder. Det gäller till exempel Chalmers tekniska högskola, Linköpings universitet och Mälardalens högskola som alla har en stor andel teknisk utbildning i likhet med Blekinge tekniska högskola och KTH. Över medelvärdet när det gäller andel utländska studenter ligger även Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och Uppsala universitet.

Av de utländska studenterna är vissa utbytesstudenter, vilka kommer för en eller två terminers studier, andra studenter kommer för en hel utbildning. De många utbytesstudenterna, som bara är en kort tid vid lärosätet, innebär att antalet utländska studenter är betydligt större som andel av nybörjarna än som andel av hela studentantalet. Bland alla studenter handlar det om 6–7 procent, jämfört med 20 procent bland de nya studenterna.

Färre studenter på ingenjörsutbildningar

För flertalet programutbildningar är förändringarna i antalet nybörjare höstterminen 2007 relativt små jämfört med föregående hösttermin. Bland större förändringar på större utbildningar kan nämnas en fortsatt minskning av antalet nybörjare på högskoleingenjörsutbildningen – som mer än halverats på fem år – och en ökning av antalet nybörjare på socionomutbildningen. I det senare fallet förklaras dock förändringen i huvudsak av att utbildningen i social omsorg numera ingår som en del i socionomutbildningen.

Tablån nedan ger några exempel på förändringstendensen hösten 2007 för de största utbildningarna, inklusive uppgifter om antalet nybörjare de båda senaste läsåren. Mellan läsåren 2005/06 och 2006/07 minskade antalet programnybörjare med 2 procent, från 43 600 läsåret 2005/06 till 42 600.

Många av dem som börjar ett program har dock bytt från ett annat program eller har tidigare studerat på någon högskolekurs. Antalet nybörjare på utbildningsprogram som samtidigt var nya som högskolestudenter, det vill säga påbörjade sina första studier, var 24 700 respektive 24 100 de båda läsåren 2005/06 och 2006/07.

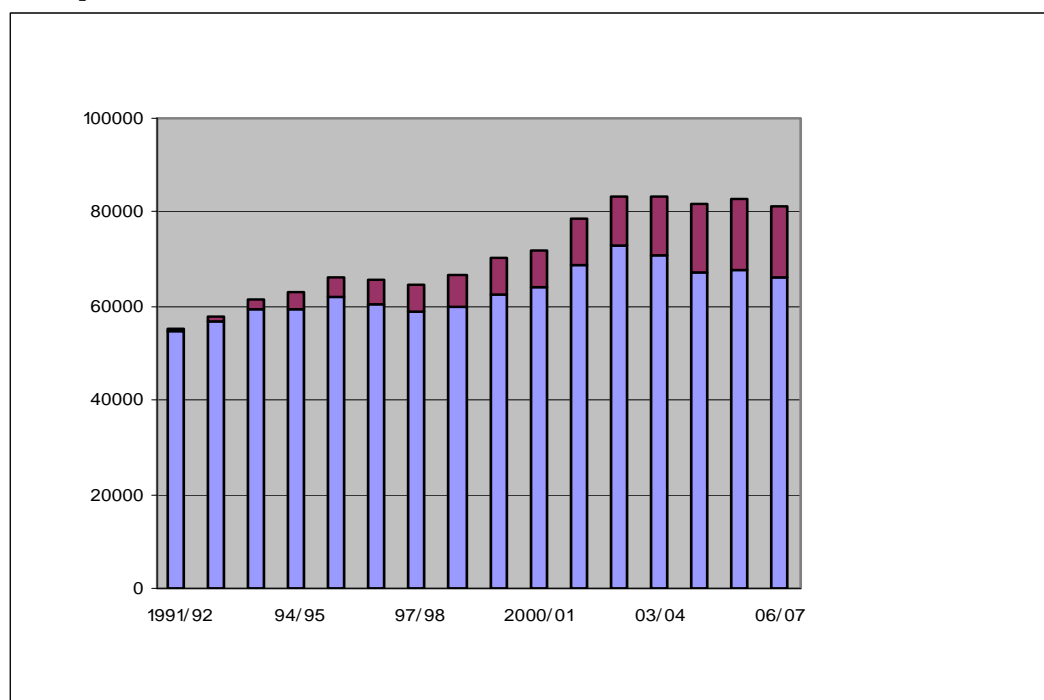
Programnybörjare läsåren 2005/06 och 2006/07 och tendens hösten 2007 för program inriktade mot yrkesexamen och med fler än tusen nybörjare

Utbildningsprogram	2005/06	2006/07	Tendens* hösten 2007
Jurist	1 402	1 494	+ 7 %
Socionom	2 169	2 504	+ 24 %
Lärare	12 981	12 158	- 5 %
Civilingenjör	6 329	5 494	+ 4 %
Högskoleingenjör	3 688	3 463	- 13 %
Läkare	1 077	1 102	+ 6 %
Sjuksköterska (inkl röntgensjuksköterska)	4 958	4 963	+ 1 %
Specialistsjuksköterskor (inkl barnmorska)	2 210	2 520	- 4 %

* Förändring i preliminärdata mellan hösten 2006 och hösten 2007.

Ett längre perspektiv

De preliminära nybörjartalen för hösten 2007 pekar således på en uppgång i inflödet av studenter till universitet och högskolor efter nedgången under läsåret 2006/07. Ansökningarna inför våren 2008 är också något fler än föregående vårtermin, vilket talar för att det ökade antalet nya studenter under hösten inte bara är en engångsföreteelse. Det ökade antalet sökande förefaller gälla många av de utbildningsprogram som startar på våren. (Antalet program som startar på våren är dock relativt litet.)

Antalet nybörjare vid universitet och högskolor per läsår. Staplarna innehåller en särskild markering för det växande antalet utländska studenter som kommer för någon termins utbytesstudier eller för en hel utbildning. Antalet svenskar som börjar studera vid universitet och högskolor var som högst läsåret 2002/03 när antalet äldre nybörjare (över 25 år) nådde en topp.

Ökningen av antalet nya studenter kan sägas vara väntad i så måtto att antalet ungdomar i högskoleålder nu ökar år från år. Utvecklingen under hösten 2007 med en stor ökning av antalet 19-åringar som har börjat studera har därför ett nära samband med utvecklingen av årskullarna – även om ökningen av antalet studenter bland 19-åringarna är större än ökningen av antalet i hela befolkningen i denna ålder.

Antalet 19-åringar i befolkningen kommer att fortsätta att öka under de närmaste fyra åren. Därefter minskar antalet ungdomar i högskoleålder igen. Ungdomskullarnas utveckling är en viktig faktor bekom utvecklingen av antalet studenter vid universitet och högskolor. Andra viktiga faktorer är inflödet av utländska studenter och äldres studiedeltagande.

Som framgår av diagrammet som visar antalet nybörjare vid universitet och högskolor under nittiotalet och fram till läsåret 2006/07 framgår att en stor del av ökningen av antalet nybörjare förklaras av det ökade inflödet av utländska studenter.